

La o cafea, cu ex Procurorul General al României, DAN VOINEA: „Cetățenii din România îi considerăm victime, aproape sigure, ale sistemului de justiție”

Îl urmărești săptămânal la TV, dar azi a preferat a sta la o cafea, cu noi, cei de la „Independența Română, Independența prin Cultură”, despre sindromul „Victimologiei la români”. Și nu numai. Un interviu spumos, despre întrebările noastre, ale tuturor, despre valabilitatea actului justiției, și nu numai.

ARICIUC CORVIN BOGDAN

Primul lucru care v-aș întreba ar fi: suferă, sau nu, poporul român de, „sindromul victimologiei”?

D.V: Cetățenii din România îi considerăm victime, aproape sigure, ale sistemului de justiție! Pe de o parte, pentru că fiecare cetățean în felul lui este victimă a ceva... victimă a sistemului comunist, victimă a accidentelor de muncă, a accidentelor de circulație, a unor politici din partea unor instituții, sau pur și simplu victime a unor infracțiuni de drept comun. Ceea ce s-a întâmplat în ultimii ani, în România este modul conservator în care s-au derulat toate acestea. Adică, cei care au lucrat, sau continuă să lucreze în administrația acestei țări... sunt într-un fel sau altul, legat ombilical de vechiul regim! Care, paradoxal sau nu, au reușit să rămână la putere și care au mers pe aceleași principii, dar cu modificări legislative! Iar eu unul cred că aici s-a greșit: pentru că nu poți să faci un stat democrat, construit cu „uneltele” și „constructorii”, cu specific comunist.

Pe de altă parte, în România, nu se face o instruire corespunzătoare a magistraților. Este o mare diferență între magistrații care au anchetat și judecat în timpul regimului comunist, când răspundeau anumitor principii, când se încadrau în anumite politici pe care partidul comunist era foarte atent cum se aplicau, pentru că nu puteai să ieși din canoanele impuse. Azi, oamenii aceștia au aterizat într-o nouă lume, una liberă, dornică să facă democrație, și iată că nu s-a putut! Poate și datorită acestor frâne permanente care vin din partea, așa cum spuneți și dvs, ale acestora care gândesc așa cum au fost învățați. Este deficitar și învățământul că, nu se introduce ca materie de studiu obligatorie Victimologia!

Pentru cine, încă nu știe, v-am ruga să le faceti o scurtă prezentare a acestei relativ noi ramuri, a dreptului?

D.V: A fost inventată de către un român, de origine ebraică, BENJAMIN MENDELSON și care a fost avocat în perioada interbelică, în București, dar și care a făcut pasiune pentru acest lucru. A scris și a demonstrat că, în statul de drept, victima nu are dreptul să-și facă singură dreptate. Există instituții specializate care să preia cazul: poliție, parchet, justiție. Așa și, sistemul de drept, în statul de drept, este axat pe interesul victimei, pentru rezolvarea problemei victimei! Observăm că aceste lucruri le sunt azi, foarte străine magistraților. Am să vă dau câteva exemple: victimile revoluției,

victimile mineriadelor, a caselor naționalizate, a chirișilor din casele naționalizate, a deportărilor, a comunismului în general, dar și victimile statului post decembrist. Așa se face că, statul de drept nu a funcționat, iar victimile s-au constituit în asociații, care la rândul lor au ajuns să apeleze la instituții de drept internațional, cum ar fi CEDO, iar acolo magistrații leau dat ascultare și iată cum se face că, asistăm azi, la întoarceri spectaculoase de sentințe, chiar și după zeci de ani.

Dar, nu vi se pare oarecum curios că, în prezent, cetățenii de rând, au ajuns să fie reprezentați de astfel de asociații, în fruntea cărora s-au „cățărat” tot felul de exemplare umane, de genul unora ca Scalețchi, sau Ene, cu trecuturi, mai mult decât dubioase?!

D.V: Hm, de regulă au ajuns președinți la astfel de asociații oamenii cu tupeu. Nu au ajuns chiar victimile care au suferit în închisorile comuniste. Au fost persoane interesate și sprijinite să preia conducerea acestora. Au fost foarte bine supravegheate, monitorizate... și care au devenit, în timp, factori de influență. Multe au dispărut în timp, dar problemele au rămas. Un astfel de exemplu este Asociația Mineriadelor, unde un anume personaj, numit Ene și care s-a autointitulat președinte, nu a vrut să pună la dispoziția Parchetului și a mea, ca și Procuror Militar, evidența victimelor.

Nici el nu era o persoană foarte cooperantă, și nici nu este clar, în ce împrejurări a devenit membru, al acestei asociații. De aceea vă spun, în cunoștință de cauză, cum bine ați sesizat și dumneavoastră că, aceste persoane, din fruntea lor, erau unele compromise și altele care nu au suferit vreun anume prejudiciu.

SCURT ISTORIC AL „VICTIMOLOGIEI”

Victimologia este o disciplină care permite înțelegerea într-o manieră cât mai obiectiv posibil a aspectelor victimizării: cauze, consecințe, acțiuni preventive și reparații ale consecințelor materiale și psihocorporale. Alte discipline care se interesează de victimizare și de victime sunt: – criminologia, accidentologia, medicina și psihologia , dar și acțiunea umanitară și mișcarea asociativă pentru asistarea victimelor.

Independența prin cultură

Victimologia, ca disciplină de sine stătătoare și care abordează victima din punct de vedere medicopsihosocial, a apărut abia în anul 1947. Fondator al acestei discipline este considerat Benjamin Mendelsohn, un evreu originar din România, născut la București, în anul 1900. După absolvirea facultății de drept, Mendelsohn a funcționat ca avocat penalist la Galați.

Acolo, acesta și-a propus să dezvolte un sistem de apărare a inculpaților, ocazie cu care a descoperit cu mirare că, sistemul penal din acea perioadă nu acorda nicio atenție contribuției victimei la actul delictual. Pentru suplinirea acestui neajuns, acesta a introdus termenul de victimologie – știința victimei – pe care l-a înaintat Societății Române de Psihiatrie.

Prima versiune a victimologiei aborda doar „contribuția victimei la înfăptuirea actului delictual.” În 1975, el a lărgit și mai mult domeniul, formulând o victimologie generală, ce includea studiul tuturor victimelor.

Ultima definiție dată de Mendelsohn asupra victimei a fost următoarea: „persoană, considerată fie individual, fie ca parte a unei colectivități, care suferă anumite consecințe, determinate de factori diverși: fizici, psihologici, economici, politici, sociali, ca și naturali (catastrofe).”